

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **R. P.**, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství**, se sídlem Praha 1, Těšnov 17, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2009, č. j. 4 Ca 11/2009 - 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 10. 4. 2009 brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2009, č. j. 5913/2009-17210, kterým bylo dle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje – odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 8. 1. 2008, č. j. KUOK 120419/2008. Prvostupňový orgán tímto rozhodnutím zamítl stěžovatelovu žádost o obnovu řízení. Současně s podanou žalobou stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce – advokáta JUDr. Tomáše Sokola.

Městský soud usnesením ze dne 22. 6. 2009, č. j. 4 Ca 11/2009 - 24 žalobci nepřiznal osvobození od soudního poplatku a současně zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce. Proti tomuto usnesení brojil žalobce kasační stížností. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze

dne 29. 9. 2009, č. j. 2 As 61/2009 - 37, kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou, neboť dospěl k závěru, že žalobce byl povinen, pokud žádal o osvobození od soudního poplatku, sdělit a prokázat soudu výši svých příjmů. Vzhledem k tomu, že tak neučinil, nebylo v možnostech soudu objektivně posoudit jeho výdělkové a majetkové poměry. Přiznané osvobození od soudních poplatků je pak výchozím předpokladem pro prominutí dalších nákladů soudního řízení, včetně nákladů na právní zastoupení.

Poté, co ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud, žalobce opět požádal městský soud o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta – Mgr. Františka Drlíka. Dále v podání nazvaném jako *žádost* uvedl, že zdejším soudem bylo rozhodnuto neveřejně, v jeho nepřítomnosti, a byla porušena jeho práva dle čl. 96 odst. 2 Ústavy ČR. Uvedená věc je, dle názoru žalobce, od soudního poplatku osvobozena přímo ze zákona a nad 65 let věku se důchodový příjem již neuvádí. Současně předložil několik usnesení soudů, jimiž mu v jiných řízeních bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků a byl ustanoven zástupce.

Městský soud výzvou ze dne 23. 11. 2009 žalobce vyzval k zaplacení soudního poplatku v částce 2000 Kč a poučil ho, že pokud tak neučiní, bude řízení o žalobě zastaveno. Podáním ze dne 30. 11. 2009 požádal žalobce opětovně o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Nyní nadepsaným usnesením městský soud řízení o žalobě zastavil dle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Své rozhodnutí odůvodnil tím, že oprávněnost předchozího nepřiznání osvobození od soudního poplatku a neustanovení zástupce již byla potvrzena Nejvyšším správním soudem a na odůvodnění tohoto rozsudku odkázal. Jelikož žalobce své příjmy opět nedoložil, výzvu k úhradě soudního poplatku nesplnil, a proto městskému soudu nezbylo, než řízení o správní žalobě zastavit. Současně s tím městský soud poznamenal, že na nové žádosti o osvobození od soudních poplatků již nereagoval, neboť o (ne)důvodnosti této žádosti bylo již dříve rozhodnuto shora zmiňovanými rozhodnutími městského soudu i soudu zdejšího.

Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatelů) kasační stížnost opírající se (posuzováno dle obsahu) o důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Současně s tím požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce – advokáta Mgr. Františka Drlíka.

Městský soud proto stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti zaslal formulář *Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech* a stanovil mu lhůtu dvou týdnů pro jeho vyplnění a opětovné zaslání. Vyplněné potvrzení bylo městskému soudu doručeno dne 8. 2. 2010 s tím, že stěžovatel a jeho manželka jsou starobními důchodci, vlastní rodinný domek a vzhledem k tomu, že jejich věk dosáhl 65 let, se příjmy neuvádí. Stěžovatel dále poukazuje na skutečnost, že k osvobození od soudního poplatku dochází přímo ze zákona. Městský soud následně vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku z podané kasační stížnosti v částce 3000 Kč, a to do 10 dnů od doručení výzvy. Výzva byla stěžovateli doručena dne 22. 3. 2010. Podáním doručeným městskému soudu dne 1. 4. 2010 žádal stěžovatel opětovně o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce;

znovu přitom argumentoval tím, že postup soudu je nesprávný, neboť věc je od soudního poplatku osvobozena ze zákona.

Za takto nastalého skutkového stavu byl soudní spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu k řízení o kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 102 a násl. s. ř. s.

Předně je třeba připomenout, že podanou kasační stížností napadá stěžovatel usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2009, č. j. 4 Ca 11/2009 - 54, o zastavení řízení; současně žádá o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce – advokáta Mgr. Drlíka.

Z velmi stroze formulované kasační stížnosti se podává, že stěžovatel považuje usnesení městského soudu za nezákonné, řízení nemělo být zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku, neboť stěžovatel má za to, že se v daném případě jedná o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu a nesprávný úřední postup jak správního orgánu, tak i soudu. K osvobození od soudního poplatku dochází přímo ze zákona, pokud jde o nyní projednávanou věc. Soud dosud ve věci nenařídil jednání, nepředvolal účastníky a nerozhodl.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti; ze soudního spisu totiž zjevně vyplývá absence dvou podmínek řízení. Nebyl především zaplacen soudní poplatek za kasační řízení [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích a Položka 15 Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu jmenovaného zákona] a dále stěžovatel není zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z judikatury Nejvyššího správního soudu se však podává, že *„[s] ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek. Nejvyšší správní soud se proto po zvážení všech okolností případu postavil na stanovisko, že opětovné nesplnění této povinnosti nelze považovat za překážku, jež by bránila posouzení kasační stížnosti a vydání meritorního rozhodnutí.“* (rozsudek ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, dostupný z www.nssoud.cz). Analogicky je třeba postupovat, pokud jde o nedostatek zastoupení stěžovatele advokátem. Kasační stížnost je tudíž přípustná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Již v předcházejícím rozsudku, vydaném ve věci poplatkové povinnosti stěžovatele v daném soudním řízení, se Nejvyšší správní soud jasně a jednoznačně vyjádřil v tom směru, že argumentace stěžovatele, dle které je jeho právní věc podle zákona o soudních poplatcích osvobozena od soudních poplatků, je nedůvodná. V tomto rozsudku bylo jasně vyloženo, že ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích stanoví, že *od*

poplatku se osvobozují řízení ve věcech náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích směřuje na řízení, v nichž se navrhovatel domáhá náhrady škody vůči státu dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Městským soudem projednávaná věc do vymezené kategorie soudních sporů nespadá. Stěžovatel se v souzeném případě domáhá zrušení správního rozhodnutí, nikoliv náhrady škody, přičemž se jedná o správní žalobu ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s. Povinnost k placení soudního poplatku ve věcech správního soudnictví vyplývá z ustanovení § 2 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, který stanoví, že *ve věcech správního soudnictví je poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal a) žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, b) kasační stížnost*. Výše poplatku za žalobu ve věcech správního soudnictví proti rozhodnutí správního orgánu pak vyplývá z Položky 14a bod. 2 a) Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu zákona o soudních poplatcích.

Městský soud tak nepochybil, pokud řízení o žalobě zastavil, jestliže stěžovatel soudní poplatek ani přes novou výzvu a poučení soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2006, č . j. 1 As 27/2005 - 87, dostupný z www.nssoud.cz) neuhradil a bylo-li již dříve rozhodnuto, že se mu osvobození od soudních poplatků nepřiznává. Současně nelze městskému soudu ani vytýkat, že již na další žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků (potažmo o ustanovení zástupce) nereagoval, neboť stěžovatel v těchto žádostech neuvedl žádné nové důvody, pro které by měl být od poplatkové povinnosti osvobozen, nad rámec těch, se kterými se již v předchozím rozsudku vypořádal Nejvyšší správní soud. Opačný postup městského soudu by nebyl racionální a vedl by jen k řetězení řešeného problému a ke zcela zbytečnému znepřehlednění řízení.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu, než ji za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladu řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. června 2010

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu